

Crisis is een werkwoord

In tijden waarin de ene crisis de andere crisis opvolgt, is plannen maken voor onze inwoners en het verstandig uitgeven van geld een hele uitdaging! Voor die uitdaging staan we in het bijzonder vandaag bij de bespreking van de begroting voor 2023 en het meerjarenperspectief. Die uitdaging vraagt iets van ons als politici. Die uitdaging vraagt om:

1. moed,
2. het hebben van een duidelijk doel
3. en de schouders eronder.

Moed is nodig om moeilijke keuzes te maken, waarbij je weet dat je niet iedereen blij kan maken. Er is ook moed nodig om het goede te doen om het moreel kompas leidend te laten zijn. In een samenleving waarin social media zo'n grote invloed heeft, is er nog meer moed nodig om het goede te doen. We zien in diverse landen maar ook in onze gemeente dat de negativiteit en het selecteren op extremen door de algoritmes van social media-effect hebben op hoe politici communiceren. Waar we op het schoolplein proberen kinderen aan te leren dat je niet stoer bent omdat je anderen naar beneden haalt of bedreigt, maar dat je stoer bent omdat je zelf iets kan, als je zelf iets kan bijdragen, zien we vervolgens op social media dat je wel beloond wordt voor extreem en met name negatief gedrag. Er zijn weinig beroepsgroepen die zoveel gebruik maken van social media als de politiek. De druk om ofwel mensen naar de mond te praten ofwel om een ander belachelijk te maken is enorm. Want met beide methoden bereik je veel mensen op social media... maar zowel "het naar de mond praten" als een ander belachelijk maken is niet per definitie het goede doen... en juist daarvoor zitten wij hier; om het goede te doen voor onze inwoners.

Er is ook een duidelijk plan nodig voor het maken van verstandige keuzes; we moeten perspectief bieden. Het moet voor iedereen duidelijk zijn waar we naartoe willen, wat voor een gemeente wij willen zijn. De Lokale VVD heeft een duidelijk beeld van onze ideale gemeente. Onze ideale gemeente is:

- een gemeente waarin je veilig én goed kan opgroeien, ondernemen en wonen.
- een gemeente waarin er genoeg woningen zijn.
- een gemeente waar iedereen werkt of bijdraagt, een gemeente waarin werken loont.
- een gemeente met een rechtvaardig vangnet of trampoline voor mensen die dat echt nodig hebben of tijdelijk nodig hebben.

Dit is het perspectief waarvoor de lokale VVD fractieleden iedere dag weer opstaan en waarvoor we ons iedere dag weerinzetten. Dit is het perspectief waarop wij onze keuzes baseren.

De lokale VVD herkent dit perspectief grotendeels in de begroting:

We blijven investeren in **woningbouw** om de wooncrisis te verlichten. Om woningen te bouwen zijn **investeringen in mobiliteit** noodzakelijk, investeringen in asfalt voor auto, fiets en OV. Ook die investeringen zien wij in de voorliggende begroting terug.

Op het gebied van **veiligheid** wordt snoei hard gewerkt in deze gemeente met mooie resultaten; we zijn genomineerd voor een prijs voor onze aanpak tegen jeugdcriminaliteit, voor onze campagne YouChoose, we

hebben merkbare resultaten in Nieuw-Vennep geboekt m.b.t. het tegengaan van jeugdoverlast en waar dat nog niet helemaal lukt, in Badhoevedorp, gaan we op zoek naar geschikte ruimte voor de jeugd, we accepteren niet dat jongeren bewust dorpsgenoten bedreigen, spullen slopen en voor extreme overlast zorgen.

Goed opgroeien en ondernemen betekent ook dat de gemeente oog heeft voor de leefbaarheid op lange termijn en daar hebben we **natuur en biodiversiteit** voor nodig. Ook daar gaan we de komende jaren in investeren, ook daar zien wij het lange termijnperspectief terug.

Wat betreft het perspectief op **“iedereen aan het werk of iedereen draagt bij”** verwachten wij snel zichtbare resultaten. In deze begroting missen we echt concrete gegevens hierover. Aangezien de arbeidsmarkt ook in een crisis verkeerd, verwachten we hier meer sturing en zicht op. Over woningbouw, mobiliteit en veiligheid spreken we veel en worden we regelmatig op de hoogte gehouden. M.b.t. het begeleiden van mensen naar werk en of werken loont in onze gemeente, worden wij te weinig geïnformeerd. Wat de lokale VVD betreft, moet dat vaker. We rekenen vanavond op een toezegging van het college hierop. Wat ons betreft krijgt iedereen die in onze gemeente een uitkering komt aanvragen, een baan aangeboden.

Als je dan werkt, moet dat ook lonen, het moet echt een voordeel opleveren ten opzichte van een uitkering. Wij zien ook in deze raad de tendens om vooraan te staan om het leven voor iedereen, werkend of niet, zo aangenaam mogelijk te maken. Dat lijkt op zich heel sympathiek. In het onderwijs noemen we dat curling ouders. Ouders die alle hobbels in het leven van hun kinderen willen voorkomen, die hun kinderen in feite aanleren en de boodschap geven: dit is vervelend, dit is te moeilijk voor je, wij lossen het voor je op. In het onderwijs weten we inmiddels heel goed dat je kinderen daar geen plezier mee doet, hoe verleidelijk ook. Ze krijgen er minder zelfvertrouwen door, ze leren er minder door en ze zijn minder voorbereid op een volwassen leven. Ik zie inmiddels ook veel curling politici. Politici die over elkaar struikelen om als eerste degene te zijn die zegt ervoor te zorgen dat je niks merkt van de diverse crises waarmee we te maken hebben, die zeggen ervoor te zorgen dat in tijden van crisis niemand hoeft af te zien, niemand de schouders eronder hoeft te zetten, de overheid kan en moet dat allemaal regelen. Wat de lokale VVD is dat niet het eerlijke verhaal en bovendien ook niet “het goede doen”.

Crisis is een werkwoord en dat betekent ook afzien en de schouders eronder. Maar als er perspectief is, kan dat heel lonend zijn. Sterker nog, daar groeien mensen van, daar groeien samenlevingen van.

We leven in een tijd dat we moeten vechten voor onze vrijheid, de Oekraïners zijn verwickeld in een bloedige strijd. En die strijd gaat ons ook aan. Het is namelijk een strijd tussen autocratische regimes en de liberale, vrije wereld. Wij voeren geen bloedige gevechten, maar wij merken wel de gevolgen op onze energierekening. Wat ons betreft blijven we volharden in die strijd en zetten we ons in om dat voor iedereen haalbaar te maken... maar we gaan niet vertellen dat we geen offers zullen moeten brengen. We zullen minder energie moeten gaan verbruiken met elkaar, we zullen slimmer energie moeten opwekken en opslaan.

We zien veel ondernemers in onze gemeente die de schouders eronder zetten en creatief omgaan met de tekorten-economie waarin we verkeren. Ik doe hierbij alvast een aankondiging; volgende week, tijdens de dag van de ondernemer, zal de lokale VVD 3 lokale ondernemers, die laten zien dat je creatief kan omgaan met tekorten, in het zonnetje zetten. Wij nodigen iedereen uit om daar inspiratie uit op te doen.

Tot slot nog enkele financieel technische opmerkingen. Het college geeft al een aantal winstwaarschuwingen af. Er zijn nog meer ontwikkelingen waar we wat de VVD rekening mee moeten houden en die vragen om voorzichtigheid:

- Stelpost Jeugdzorg: wij zien geen enkele indicatie dat de aanvragen zullen stabiliseren, dat ons beleid gaat werken. Dat betekent wat ons betreft dat het beleid voor 2024 geëvalueerd moet worden, zodat we beter kunnen inschatten of de stelpost reëel is. Wat is de planning van het college m.b.t. een evaluatie?

- Ook de stelpost inflatie lijkt ons te optimistisch voorgesteld, daar gaan we in het MPI meer over terugzien;
- We hebben onlangs aangegeven dat de stelpost voorzieningen onderhoud gebouwen ook te laag is ingeschat dus ook daar verwachten wij tegenvallers, daar zien we in het meerjarenperspectief niks van terug.
- onze grondprijzen zijn gebaseerd op de residuele waarde, dat betekent dat verkoopprijzen van woningen dalen, de grondprijzen en daarmee opbrengsten ook zullen dalen. Dat risico lijkt ons reëel, maar wordt nog niet benoemd.
- We zullen steviger moeten inzetten op ondermijning, daar gaan we beleid op maken. Dat gaat mogelijk extra geld kosten.

Kortom genoeg redenen om nog voorzichtig om te gaan met onze uitgaven en om ons zelf niet te snel rijk te rekenen. Daar komt nog bij dat de schuldenlast zich negatief ontwikkelt en daar zullen we ook alert op moeten blijven.

De lokale VVD ziet dat dit college ruimer omgaat met zorgvuldige boekhoudregels dan we normaal hanteren; zoals een sluitende begroting voor de komende jaren. 2026 laat een negatief resultaat zien. De raad wordt voorgesteld om het acceptabel te vinden dat “maximaal de laatste twee jaren van het meerjarenbeeld negatief mogen zijn.” Dat betekent de helft van het meerjarenperspectief mag dan negatief zijn. Dat gaat de lokale VVD te ver. Eén jaar kunnen we mee leven, twee jaren niet, daarmee zetten we wat ons betreft een gezond financieel beleid op het spel en dat vinden wij uitermate onverstandig in tijden van crisis. Wij staan er juist relatief goed voor en kunnen tegenslagen opvangen doordat we een voorzichtig financieel beleid hebben gevoerd. Dat vraagt daarom om een reactie van het college en eventueel de noodzaak tot een amendement.

Dank u wel voorzitter.